

Перед початком чергового засідання Президії НАН України 25 грудня 2013 року академік НАН України Б.Є.Патон вручив урядові та державні нагороди групі провідних працівників Національної академії наук України.

Далі члени Президії НАН України та запрошені заслухали й обговорили наукову доповідь голови Ради директорів НТК «Інститут монокристалів» НАН України академіка НАН України В.П.Семиноженка «Науково-технологічний комплекс як ефективна форма організації наукових досліджень», присвячену десятирічному досвіду роботи науково-технологічного комплексу.

В обговоренні взяли участь академік НАН України Б.Є.Патон, директор Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України академік НАН України А.М.Гольцев, директор Інституту магнетизму НАН України та МОН України академік НАН України В.Г.Бар'яхтар, академік-секретар Відділення ядерної фізики та енергетики НАН України, директор Національного наукового центру «Харківський фізико-технічний інститут» НАН України академік НАН України І.М.Неклюдов, голова Західного наукового центру НАН України та МОН України, заступник директора Фізико-механічного інституту ім.Г.В.Карпенка НАН України академік НАН України З.Т.Назарчук.

Одним з основних завдань зазначеного НТК було створення належних умов для поєднання наукових досліджень з ефективним впровадженням отриманих результатів. При цьому зазначалося, що в Академії на час заснування комплексу було набуто досить значний досвід існування аналогічного об'єднання, зокрема НТК «Інститут електрозварювання» НАН України та Концерну «АЛКОН».

Підсумки діяльності Науково-технологічного комплексу «Інститут монокристалів» НАН України засвідчили, що впровадження єдиної науково-технічної політики та поєднання матеріально-технічної бази різних організацій дозволило помітно підвищити ефективність їх роботи і сприяло виходу на вітчизняний та світовий ринки наукоємної продукції, серед якої відомі у світі сцинтилятори для проектів з фізики високих енергій, конструкційні та люмінесцентні матеріали для медико-біологічних застосувань, світлодіоди, лазерні матеріали для мікроелектроніки та оптики тощо.

Відзначалися суттєві здобутки Науково-технологічного комплексу «Інститут монокристалів» НАН України в оновленні власної матеріально-технічної бази досліджень. Створення в НТК унікальної на сьогодні лабораторії контролю безпеки хімічної продукції є прикладом тісної співпраці наукових установ НАН України та вітчизняного виробника.

Активний розвиток Науково-технологічного комплексу «Інститут монокристалів» НАН України позитивно позначився на поповненні молодими кадрами – частка молодих учених постійно зростає та зараз складає 44% від чисельності наукових працівників, а в деяких наукових підрозділах взагалі доходить до 50%, що помітно перевищує середні показники по Академії.

Президія НАН України констатувала, що запропонований підхід об'єднання наукових установ та дослідно-промислових підприємств ще раз засвідчив свою ефективність у сучасних економічних умовах.

У цілому Президія НАН України схвалила результати роботи НТК «Інститут монокристалів» НАН України за останні десять років та прийняла відповідну постанову.

Потім присутні на засіданні заслухали й обговорили наукову доповідь доктора біологічних наук В.І.Рябушка «Нові напрями морських біотехнологій».

У доповіді та виступах академіка НАН України Б.Є.Патона, завідувача відділу судинної патології головного мозку Державної установи «Інститут геронтології ім.Д.Ф.Чеботарьова НАМН України» члена-кореспондента НАМН України С.М.Кузнецової, заступника директора Інституту фізіології рослин і генетики НАН України, заступника академіка-секретаря Відділення загальної біології НАН України члена-кореспондента НАН України В.В.Швартау, радника Президії НАН України академіка НАН України К.М.Ситника було зазначено, що останніми десятиріччями академічні роботи в цих напрямках дещо загальмувалися через низку об'єктивних причин. Тому було втрачено великі можливості з використання надзвичайно потужних та ефективних морських біологічних ресурсів, таких як дрібна промислова риба, молюски, макро- і мікроводорості.

Доповідь та виступи фахівців засвідчили, що біологи активно нарощують втрачені можливості і своєю роботою уже досягли певних позитивних результатів.

Було наголошено, що розроблені теоретичні та практичні аспекти отримання програмованих біологічно активних речовин з морської сировини відкривають широкі перспективи їх використання для потреб фармацевтичної і харчової промисловості, аграрного сектору України.

Розроблені препарати мають високу антиоксидантну та імуностимулюючу активність, антибактеріальні, фунгіцидні, ранозагоювальні та радіопротекторні властивості.

Масштаби їх використання постійно розширюються. Це і дієтичні добавки до їжі лікувально-профілактичного призначення, і високоефективні комплексні добрива тощо.

На часі організація заходів зі створення повноцінного біотехнологічного виробництва розроблених препаратів.

Загальне значення робіт у напрямі використання біорізноманіття Чорного і Азовського морів може стати для України досить відчутним.

Першочергової ваги також набуває проведення регіональних моніторингів біорізноманіття і розроблення сценаріїв екологічно та економічно виправданого природокористування.

Було зауважено, що науковці Академії добре усвідомлюють складність та багатогранність цих питань й намагаються в міру своїх сил і можливостей активно включатися в їх вирішення.

Президія НАН України ухвалила відповідний проект постанови.

Крім того, Президія НАН України схвалила Концепцію розвитку Національної академії наук України на 2014-2023 роки; заслухала інформацію про присвоєння звання «Почесний доктор Національної академії наук України» громадянину Республіки Польща доктору біологічних наук, професору, члену-кореспонденту Польської Академії наук Станіславу Ракусу-Сущевському; про затвердження наукових проектів за результатами спільного конкурсу НАН України та УНТЦ 2013 р.; також було розглянуто низку кадрових та організаційних питань і прийнято рішення про нагородження відзнаками Національної академії наук України.

Секретаріат Президії НАН України